

19. De informatieplicht van de schuldenaar om inlichtingen te verstrekken over diens positie

MR. S.N.J. PUTTER

In de executiepraktijk is de informatieplicht die op de schuldenaar rust wellicht enigszins onderbelicht. Deze plicht kan mogelijk ruimhartiger worden toegepast door schuldeisers. De informatieplicht biedt schuldeisers de mogelijkheid om een schuldenaar te dwingen om informatie te verstrekken over zijn inkomens- en vermogenspositie en voor verhaal vatbare goederen. De informatieplicht is gebaseerd op verschillende grondslagen. Dit artikel beoogt bepaalde aspecten van de informatieplicht inzichtelijker te maken. De informatieplicht van een derde om informatie aan een schuldeiser te verstrekken ex art. 475g lid 3 Rv wordt in dit artikel buiten beschouwing gelaten.

Achtergrond

De informatieplicht heeft zowel een verbintenis- als procesrechtelijke grondslag, waarbij de procesrechtelijke grondslag onderverdeeld kan worden in een geschreven en een ongeschreven variant. Er zijn dan ook drie categorieën te onderscheiden; één informatieplicht die voortvloeit uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid die partijen ten opzichte van elkaar in acht hebben te nemen, één die voortvloeit uit een algemeen beginsel van procesrecht dat strekt tot medewerking van een schuldenaar om een titel ten uitvoer te kunnen leggen en één bijzonder beginsel van procesrecht zoals opgenomen in art. 475g lid 1 Rv. Deze categorisering volgt uit de parlementaire geschiedenis bij de invoering van art. 444 Rv, rechtspraak en uit art. 475g lid 1 Rv.

Bij de parlementaire behandeling van de invoering van art. 444 Rv is in algemene zin overwogen dat een schuldenaar verplicht is mee te werken aan een tenuitvoerlegging.¹ Van de medewerkingsverplichting wordt aangenomen dat het een regel van ongeschreven recht betreft.²

De medewerkingsverplichting brengt in het kader van onder meer art. 6:2 BW en art. 444 Rv bijkomende verplichtingen met zich mee. Deze verplichtingen houden onder meer in dat goederen niet aan rechtmatig verhaal onttrokken mogen worden. De wijze waarop de medewerking tot uitdrukking dient te komen is tijdens die parlementaire behandeling niet besproken. Dat is in de rechtspraak geconcretiseerd.

In aanvulling op de verwijzing naar art. 6:2 BW en art. 444 Rv staat in art. 475g lid 1 Rv een uitdrukkelijke verplichting opgenomen die het een schuldenaar verplicht om, op verzoek van een deurwaarder die gerechtigd is beslag te leggen, opgave te doen van bronnen van inkomsten. Deze bepaling is opgenomen bij de invoering van bepalingen over het toepassen van een beslagvrije voet op periodieke uitkeringen (anders dan loon). Nu de beslagvrije voet een waarborg is voor natuurlijke personen zal hieronder ook worden onderzocht of deze informatieplicht zich tevens uitstrekt tot rechtspersonen.

Tijdens het wetgevingsproces zijn geen bijzondere sancties geformuleerd die kunnen worden toegepast bij niet-nakoming van de informatieplicht. Bij memorie van antwoord bij de invoering van art. 475g lid 1 Rv is evenwel verduidelijkt dat een schuldeiser de algemene dwangmiddelen ter beschikking staan om nakoming af te dwingen (o.a. dwangsom en lijfswang).³ Het is verder grotendeels aan de rechtspraak overgelaten om de medewerkingsplicht van een schuldenaar te concretiseren. Het standaardarrest van de Hoge Raad hieromtrent bepaalt:⁴

*'[e]en schuldenaar is wel in beginsel verplicht een schuldeiser die een veroordeling tot betaling van een geldsom jegens hem verkreeg, inlichtingen omtrent zijn inkomens- en vermogenspositie en omtrent voor verhaal vatbare goederen te verschaffen. Zulks is aanvaard bij de parlementaire behandeling van het eerste gedeelte van de Invoeringswet van de Boeken 3, 5 en 6 NBW (...). Het is thans ook tot uitdrukking gebracht in art. 475g Rv (...).'*²

1 *Kamerstukken II 1982/1983, 16593, nr. 5, p. 11-12 (MvA).*

2 *Kamerstukken II 1982/1983, 16593, nr. 5, p. 11 (MvA).*

3 *Kamerstukken II 1986/1987, 17897, nr. 5, p. 10 (MvT).*

4 HR 20 september 1991 (*Tripels/Masson*), r.o. 4.1.

Deze uitspraak bevestigt de drie grondslagen. Er wordt echter geen onderscheid aangebracht in die grondslagen. De uitspraak bepaalt verder dat de informatieplicht niet zover is op te rekken in de zin dat een schuldenaar verplicht is volledig rekening en verantwoording aan zijn schuldeiser(s) af te leggen. Wat het toepassingsbereik van de informatieplicht dan wel is, zal in het hiernavolgende worden onderzocht.

Samenloop grondslagen

Indien Nederlands recht van toepassing is op de rechtsverhouding tussen de schuldeiser en de schuldenaar, de tenuitvoerlegging betrekking heeft op een enkel zich in Nederland bevindende derde en er reeds een in Nederland voor executie in aanmerking komende titel is verkregen, dan geldt de informatieplicht onverkort.

De informatieplicht volgt immers zowel uit de beginselen van redelijkheid en billijkheid (art. 6:2 BW), algemene beginselen van ongeschreven procesrecht (blijkens de parlementaire behandeling van art. 444 Rv) en de geschreven regel van procesrecht die in de afdeling over executoriaal derdenbeslag staat opgenomen (opgenomen in art. 475g Rv). Deze bepalingen zijn zonder twijfel van toepassing in, kort gezegd, de executoriale fase en een tenuitvoerlegging van een titel door middel van een derdenbeslag. Indien echter in een bepaalde casus niet alle voornoemde elementen samenlopen, dan is het de vraag of de informatieplicht onverkort geldt.

Ter illustratie kan de situatie dienen waarbij Nederlands materieel recht niet van toepassing is op de rechtsverhouding tussen een schuldeiser en een schuldenaar, bijvoorbeeld omdat niet in Nederland gevestigde partijen naar buitenlands recht hebben gecontracteerd en een geschil in een buitenlandse procedure hebben beslecht. Maar er kan ook sprake zijn geweest van een buitencontractuele aansprakelijkheid die niet onderhevig is aan Nederlands recht en welke aansprakelijkheid is beslecht in een buitenlands bevoegd forum.

In de geschetste situaties kan het evenwel goed voorkomen dat een Nederlandse rechter bevoegd is om te oordelen over een nakomingsvordering gericht op nakoming van de informatieplicht als de schuldeiser een in Nederland voor executie vatbare titel heeft verkregen en die titel wenst te executeren tegen een zich in Nederland bevindend vermogensbestandsdeel van de schuldenaar. De informatieplicht die voortvloeit uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid zal in dat geval toepassing missen. In dat geval kan enkel teruggevallen worden op de informatieplicht die voortvloeit uit algemene beginselen van procesrecht en uit art. 475g lid 1 Rv. Indien de informatieplicht die voortvloeit uit art. 6:2 BW verstrekkender is dan de informatieplicht die voortvloeit uit het procesrecht, dan kan een minder vergaande informatieplicht gelden dan ingeval Nederlands materieel recht van toepassing is op een rechtsverhouding.

Bij elk element dient te worden stilgestaan wat het toepassingsbereik van de informatieplicht is. Zo kan de informatieplicht die voortvloeit uit de ongeschreven regel van procesrecht verstrekkender zijn dan die welke is opgenomen in art. 475g lid 1 Rv en welke is geplaatst in de bepalingen die zien op executoriaal derdenbeslag. Het is ook niet op voorhand een automatisme dat een informatieplicht in de conservatoire fase hetzelfde toepassingsbereik heeft als in de executoriale fase.

Toepassingsbereik

Het lijkt enkel relevant om voornoemde grondslagen nader afzonderlijk te onderzoeken indien het toepassingsbereik van de informatieplichten niet identiek is. Als immers de informatieplicht telkens op een identieke wijze wordt toegepast ongeacht de vraag uit welke grondslag die plicht voortvloeit, is de grondslag niet relevant.

Er zijn echter verschillende aanknopingspunten om te veronderstellen dat de informatieplicht niet telkens op dezelfde wijze behoort te worden toegepast.

Zo wordt voor het toepassingsbereik van de informatieplicht die voortvloeit uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid aangenomen dat de plicht zich kan uitstrekken tot informatie over bronnen van inkomsten, vermogensposities en voor verhaal vatbare goederen. De tekst van art. 475 lid 1 Rv bevat echter een aanwijzing om slechts bronnen van inkomsten onder het bereik van dat artikel te laten vallen. Dat kan erop duiden dat de informatieplicht die voortvloeit uit art. 475g lid 1 Rv beperkter is.

Er zijn echter verschillende aanknopingspunten om te veronderstellen dat de informatieplicht niet telkens op dezelfde wijze behoort te worden toegepast

De informatieplicht die voortvloeit uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid lijkt niet van toepassing tijdens de conservatoire fase terwijl art. 475g Rv wel reeds toepasselijk lijkt in de conservatoire fase vanwege de overeenkomstige toepassingsbepaling die in art. 720 Rv staat opgenomen.

Deze omstandigheden zijn afdoende om het verschil in toepassingsbereik nader te onderzoeken. In dit onderdeel wordt nader onderzocht tot welke informatie de informatieplicht zich uitstrekt. Het eventuele verschil tussen de conservatoire en executoriale fase en enkele andere aspecten komt vervolgens aan bod.

In de voornoemde uitspraak van de Hoge Raad is tot uitdrukking gebracht dat de informatieplicht zich uitstrekt tot *'inlichtingen omtrent zijn inkomens- en vermogens-*

positie en omtrent voor verhaal vatbare goederen.⁵ In de overweging van de Hoge Raad is verwezen naar de parlementaire behandeling behorende bij art. 444 Rv. In die overweging is tot uitdrukking gebracht dat een medewerkingsplicht geldt voor de schuldenaar en dat die voortvloeit uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid en procesrecht. De Hoge Raad verwijst in dezelfde overweging eveneens naar het tijdens de behandeling van de procedure (die leidde tot de uitspraak) ingevoerde artikel 475g Rv. Deze overweging duidt erop dat de Hoge Raad in elk geval voor wat betreft het toepassingsbereik voorziet dat elke informatieplicht zich uitstrekt tot informatie over bronnen van inkomsten, de vermogenspositie en voor verhaal vatbare goederen. Nu de wettekst in art. 475g lid 1 Rv echter enkel verwijst naar bronnen van inkomsten, en niet tevens naar informatie over de vermogenspositie van de schuldenaar en voor verhaal vatbare goederen, dient dit artikel blijkens de door de Hoge Raad gegeven uitleg ruim te worden uitgelegd.

De overige rechtspraak onderkent deze ruime interpretatie ook nu in verschillende uitspraken waarin enkel de in art. 475 lid 1 Rv opgenomen informatieplicht aan bod komt, een schuldenaar niet enkel informatie dient te verstrekken over bronnen van inkomsten maar ook informatie over vermogensposities en voor verhaal vatbare goederen.

In een recente uitspraak van de voorzieningenrechter van de Rechtbank Rotterdam overwoog de voorzieningenrechter dat de schuldenaar in beginsel inlichtingen moet verstrekken *‘omtrent zijn inkomens- en vermogenspositie en omtrent [sic: voor] verhaal vatbare goederen’*.⁶ De voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam heeft in een eveneens recente uitspraak gespecificeerd wat verstaan dient te worden onder bronnen van inkomsten in de zin van art. 475g lid 1 Rv. De voorzieningenrechter lijkt in deze uitspraak namelijk het verstrekken van informatie over bancaire relaties en schuldenaren van de schuldenaar te hebben goedgekeurd en deze informatie aan te merken als een bron van inkomsten in de zin van art 475g lid 1 Rv.⁷

Met een beperkte uitleg van het begrip bronnen van inkomsten was de schuldenaar in de laatstgenoemde casus wellicht niet veroordeeld tot verstrekking van al deze informatie. Een bron van inkomsten zou ook enkel hebben kunnen duiden op (min of meer) periodieke betalingen zoals loon bij natuurlijke personen. Het ligt niet direct voor de hand om aan te nemen dat tegoeden op bankrekeningen als een bron van inkomsten wordt aangemerkt nu dergelijke tegoeden beter kwalificeren als de vermogenspositie van de schuldenaar en als voor verhaal vatbare goederen. Nu een tegoed op een bankrekening zeer wel het resultaat kan zijn

van ontvangen inkomsten bestaat er geen harde scheidslijn. Wanneer een tegoed is aangewend voor de aanschaf van een goed, bijvoorbeeld een bedrijfspand, is die harde scheidslijn er wellicht wel omdat de inkomsten dan zijn overgegaan in de vermogenspositie van de schuldenaar dan wel in een voor verhaal vatbaar goed.

Maar ook verdere rechtspraak bevestigt dat het toepassingsbereik van art. 475g lid 1 Rv zich uitstrekt tot buiten een beperkte interpretatie van de categorie van bronnen van inkomsten. Uitspraken van de Rechtbank Amsterdam bevestigen dat door schuldenaren te veroordelen om informatie te verstrekken over de inkomens- en vermogensposities en omtrent voor verhaal vatbare goederen.⁸

Vastgesteld is dat de informatieplicht ziet op bronnen van inkomsten van de schuldenaar, zijn vermogenspositie en voor verhaal vatbare goederen, ook al is de informatieplicht enkel gestoeld op art. 475g lid 1 Rv

Op basis van de ruime uitleg die de Hoge Raad geeft aan de informatieplicht en de wijze waarop art. 475g lid 1 Rv wordt toegepast in de rechtspraak kan aangenomen worden dat de informatieplicht uit art. 475 lid 1 Rv zich uitstrekt tot bronnen van inkomsten, alsook de vermogenspositie van de schuldenaar en voor verhaal vatbare goederen en dat tot deze categorieën in elk geval ook informatie behoort over bancaire relaties en schuldenaren van de schuldenaar.

Nu is vastgesteld dat de informatieplicht ziet op bronnen van inkomsten van de schuldenaar, zijn vermogenspositie en voor verhaal vatbare goederen, ook al is de informatieplicht enkel gestoeld op art. 475g lid 1 Rv, is het relevant om te onderzoeken of de informatieplicht zich enkel uitstrekt tot goederen die zich in het Nederlandse territoir bevinden.

De vraag komt op naar aanleiding van een uitspraak van het Gerechtshof Leeuwarden waarin werd overwogen dat de informatieplicht uit art. 475g lid 1 Rv zich enkel zou uitstreken tot bronnen van inkomsten die vatbaar zijn voor beslag door een Nederlandse deurwaarder.⁹ De gedachte van het gerechtshof was daarbij dat de bewoordingen van art. 475g Rv en de wetssystematiek daartoe aanleiding zouden geven.

Welke bewoordingen uit art. 475g Rv aanleiding zouden geven voor die conclusie is onbesproken gebleven. In de

5 HR 20 september 1991, NJ 1992/552 (*Tripels/Masson*).

6 Vزر. Rb. Rotterdam 18 september 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:8806, r.o. 4.5.

7 Vزر. Rb. Amsterdam 18 september 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:6641, r.o. 2.8, 3.1, 4.5 en 5.1.

8 Rb. Amsterdam 10 april 2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:BZ7002, r.o. 4.25 en 5.18. Rb. Amsterdam 30 mei 2012, ECLI:NL:RBAMS:2012:BW9391, r.o. 3.3, 4.13 en 5.5.

9 Hof Leeuwarden 30 maart 2010, ECLI:NL:GHLEE:2010:BL9953, r.o. 10.

bewoordingen van het artikel leest de auteur echter geen beperking van welke bronnen van inkomsten, binnen- of buitenlands, onder het bereik van het artikel zouden vallen.

Voor wat betreft de wetssystematiek wijst het gerechtshof erop dat de bepaling is opgenomen in een afdeling die betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van vonnissen en het leggen van executoriaal derdenbeslag. Het is maar de vraag of de wetssystematiek een betekenisvolle rol speelt. De wetssystematiek en de parlementaire behandeling van de informatieplicht zijn niet telkens logisch op elkaar afgestemd. We hebben reeds gezien dat in de parlementaire behandeling van de invoering van art. 444 Rv de informatieplicht is besproken terwijl dat artikel zelf geen concrete invulling van de informatieplicht bevat en staat opgenomen in een afdeling die beslag op roerende zaken betreft. Ongeacht de plaatsing in die afdeling is de informatieplicht niet enkel bedoeld om te worden toegepast indien een schuldeiser gerechtigd is executoriaal beslag te leggen op roerende zaken nu uit de overwegingen in de parlementaire behandeling een algemene informatieplicht volgt die niet beperkt is tot de toepassing bij enkel beslag op roerende zaken. Uit die behandeling volgt dat de informatieplicht een algemene plicht betreft om informatie te verstrekken om de executie van een titel te faciliteren. Die executie kan zien op beslag op roerende zaken maar ook op andere goederen waarop andersoortige beslagen mogelijk zijn. De wetssystematiek lijkt dan ook niet doorslaggevend voor de mogelijkheid om de informatieplicht toe te passen op buitenlandse goederen.

De uitspraak van het Gerechtshof Leeuwarden lijkt op zichzelf te staan. Er zijn namelijk veel uitspraken te vinden die bevestigen dat de informatieplicht zich ook uitstrekt tot bronnen van inkomsten, de vermogenspositie en voor verhaal vatbare goederen in het buitenland.¹⁰ In meerdere van deze uitspraken wordt impliciet aangenomen dat een schuldenaar kan worden bevolen om ook inlichtingen te verschaffen die het buitenland betreffen. Het Gerechtshof Amsterdam heeft relevante overwegingen opgenomen in een uitspraak en daarbij overwogen dat hoewel art. 475g Rv betrekking heeft op executie door een Nederlandse deurwaarder dit onverlet laat dat inlichtingen over het buitenland worden gegeven. Daarmee ziet het de wetssystematiek niet als een beletsel. Er is overwogen dat het de schuldeiser immers vrijstaat om een Nederlandse uitspraak in het buitenland ten uitvoer te leggen en dat het mogelijk noodzakelijk is om in het buitenland executiemaatregelen te treffen.¹¹

De hoeveelheid uitspraken die bevestigt dat de informatieplicht zich ook tot het buitenland uitstrekt is zodanig in omvang dat er momenteel van moet worden uitgegaan dat de heersende leer is dat het toepassingsbereik zich ook uitstrekt tot het buitenland. In een maatschappij waar veel vermogen over de grens gaat lijkt dat ook een betere interpretatie dan die welke het Gerechtshof Leeuwarden aan de informatieplicht gaf. Bovendien zijn in elk geval binnen de Europese Unie vonnissen automatisch ten uitvoer te leggen in het buitenland en kan ook daarom niet worden ingezien waarom de informatieplicht zich enkel tot goederen in Nederland zou uitstreken.

Zojuist is overwogen dat de informatieplicht van toepassing lijkt ongeacht het type van beslag dat een schuldeiser wenst. Ook zonder beslag, maar met een ten uitvoer te leggen vonnis in de hand, is de informatieplicht af te dwingen. De overwegingen van de Hoge Raad brengen immers geen beperking aan die erop wijst dat eerst (een bepaald type) beslag moet worden gelegd. De Hoge Raad overweegt dat de informatieplicht geldt zodra een veroordeling tot betaling van een geldsom is verkregen. In hoeverre de informatieplicht geldt indien nog geen veroordeling is verkregen wordt hieronder overwogen.

In de rechtspraak is verschillende malen aan bod gekomen dat de informatieplicht op redelijkheid en billijkheid is gebaseerd en dat het toepassingsbereik afhangt van de concrete omstandigheden van het geval, waarbij de informatieplicht verstrekkender lijkt te worden toegepast naar gelang een schuldenaar minder meewerkt aan een tenuitvoerlegging.¹² De vraag is of het juist is om de informatieplicht verstrekkender toe te passen indien minder wordt meegewerkt. Zoals uit het hiernavolgende zal blijken kan de informatieplicht ook worden toegepast in de conservatoire fase en zelfs voordat enig beslag is gelegd. In een dergelijke situatie is er per definitie nog geen sprake van een gebrek aan medewerking aan de tenuitvoerlegging van een vonnis, nu er nog geen vonnis is en mogelijk zelfs nog geen bodemprocedure is aangevangen. De mogelijkheid van de toepassing van de informatieplicht in de conservatoire fase brengt dan met zich mee dat die ook moet kunnen worden toegepast zonder dat sprake is van gebrekkige medewerking aan tenuitvoerlegging of frustratie van verhaal. Hoewel de informatieplicht zelf een uitvloeisel is van algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid (indien Nederlands recht van toepassing is) behoeft de toepassing van die plicht zelf niet plaats te vinden met een discretionair karakter. Als de plicht eenmaal geldt, dient daaraan volledig te worden voldaan.

Conservatoire en executoriale Fase

Het is de vraag of de informatieplicht zowel in de conservatoire als de executoriale fase kan worden toegepast en,

10 Hof Amsterdam 20 december 2011, *NJF* 2012/78, r.o. 4.4. V.zr. Rb. Rotterdam 18 september 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:8806, r.o. 4.8 en 5.1. V.zr. Rb. Overijssel 16 april 2019, ECLI:NL:ROVE:2019:1634, r.o. 5.1. Rb. Gelderland 10 mei 2017, ECLI:NL:RBGEL:2017:2940, r.o. 5.2. V.zr. Rb. Rotterdam 13 december 2016, ECLI:NL:RBROT:2016:9615, r.o. 5.1. V.zr. Rb. Gelderland 11 februari 2014, ECLI:NL:RBGEL:2014:1795, r.o. 5.1. Rb. Amsterdam 10 april 2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:BZ7002, r.o. 5.18. Rb. Amsterdam 30 mei 2012, ECLI:NL:RBAMS:2012:BW9391, r.o. 5.5.

11 Hof Amsterdam 20 december 2011, *NJF* 2012/78, r.o. 4.4.

12 Zie bijv. Hof Amsterdam 20 december 2011, *NJF* 2012/78, r.o. 4.2 en 4.4 en V.zr. Rb. Rotterdam 18 september 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:8806, r.o. 4.5.

indien deze voor toepassing in aanmerking komt in de conservatoire fase, of de informatieplicht dan ook onverkort geldt.

De rechtspraak is verdeeld over de vraag in welke fase de informatieplicht van toepassing is. Er zijn uitspraken te vinden, voornamelijk betrekking hebbend op de toepassing van art. 475g Rv, waarin vorderingen op grond van de informatieplicht worden afgewezen omdat de vorderingen in de conservatoire fase zijn ingesteld.¹³ Zo overweegt bijvoorbeeld de Rechtbank Amsterdam dat:¹⁴

‘het inwinnen van inlichtingen alleen geoorloofd is, indien de deurwaarder gerechtigd is tegen de schuldenaar beslag te leggen. Hiervan is sprake in het geval de deurwaarder in het bezit is van een (in Nederland geldige) executoriale titel (...) Daarvan is (nog) geen sprake.’

Uit deze uitspraak volgt dat de informatieplicht in het geheel niet geldt in de conservatoire fase. De vraag is of deze lezing van de informatieplicht juist is. Er zijn echter ook uitspraken te vinden waarin vorderingen zijn toegewezen in de conservatoire fase. De Rechtbank Amsterdam deed meer recent een uitspraak waarin een analyse is opgenomen met meer diepgang dan de voornoemde uitspraak. De Rechtbank Amsterdam overwoog in deze uitspraak:¹⁵

‘(...) De vraag die partijen verdeeld houdt, is of die verplichting ook bestaat in de conservatoire fase, dus vóórdat de schuldeiser beschikt over een executoriale titel (...) artikel 475g lid 1 Rv is in de schakelbepaling van artikel 720 Rv van overeenkomstige toepassing verklaard op het conservatoire beslag. Omdat in de wettekst geen voorbehoud wordt gemaakt, ligt de uitleg voor de hand dat deze overeenkomstige toepassing, artikel 475g lid 1 Rv in zijn geheel betreft.’

De analyse in deze laatste uitspraak lijkt overtuigender, temeer omdat de bepaling omtrent overeenkomstige toepassing in de conservatoire fase zoals opgenomen in artikel 720 Rv anders zinledig zou zijn en een deurwaarder reeds gerechtigd is beslag te leggen indien een beslagverlof is verstrekt. Bij een wetwijziging waarin art. 475g Rv is aangevuld is de bepaling omtrent overeenkomstige toepassing in de conservatoire fase aangepast, maar bij die aanpassing is de verwijzing naar (het gehele) artikel 475g Rv in stand gebleven.¹⁶ Dat duidt ook op de mogelijkheid de informatieplicht in de conservatoire fase af te kunnen dwingen.

Daar komt nog bij dat bij de parlementaire behandeling van de aanvulling van art. 475g Rv uitdrukkelijk duidelijk is gemaakt dat reeds in een conservatoire fase de informatieplicht kan worden afgedwongen. Uit de betreffende memorie van toelichting volgt dat een schuldenaar verplicht is aan een deurwaarder die gerechtigd is beslag te leggen zijn bronnen van inkomsten op te geven. Er wordt uitdrukkelijk overwogen dat een deurwaarder zowel gerechtigd is om beslag te leggen indien hij over een (beslag)verlof beschikt, dan wel over een titel.¹⁷

De Rechtbank Amsterdam verwees in de laatste aangehaalde uitspraak ook naar deze parlementaire behandeling en gaf daarbij de uitleg dat uit de verwijzing naar ‘verlof of titel’ onmiskenbaar blijkt dat de wetgever bedoeld heeft om de verplichting ook te doen laten gelden in de conservatoire fase.¹⁸

Op grond van het voorgaande kan het niet (langer) serieus betwist worden dat de informatieplicht, zoals opgenomen in art. 475g Rv, ook in de conservatoire fase geldt.¹⁹

De informatieplicht die voortvloeit uit art. 475g Rv staat opgenomen in de bepalingen die betrekking hebben op derdenbeslag. Het wettelijke stelsel brengt daarom in beginsel met zich mee dat deze specifieke informatieplicht niet van toepassing is indien sprake is van een ander vermogensbestandsdeel dan welk voor verhaal vatbaar is door middel van derdenbeslag. Voor die conclusie is ook steun te vinden in de rechtspraak. De Rechtbank Arnhem heeft in een uitspraak overwogen dat art. 475g Rv niet van toepassing is indien geen sprake is van het leggen van derdenbeslag.²⁰ De conclusie lijkt juist, ook al is de redenering om tot die conclusie te komen ontoereikend.

Het zou zuiverder zijn geweest om te overwegen dat een deurwaarder die gerechtigd is om derdenbeslag te leggen, of nu reeds beslag is gelegd of nog niet, art. 475g Rv kan toepassen. Indien er geen beslagverlof voorhanden is ten aanzien van een derdenbeslag, kan gerechtvaardigd de vraag worden gesteld of een informatieplichtvordering gestoeld kan worden op art. 475g lid 1 Rv. Dat zou enkel mogelijk zijn indien er aanleiding is te vinden dat art. 475 lid 1 Rv voor bredere toepassing in aanmerking komt dan enkel bij derdenbeslag. Een dergelijke aanleiding is niet teruggevonden. Uit de niet volstrekt logische wetssystematiek en de versnipperde parlementaire behandeling kan dat ook niet direct volgen.

De wettekst spreekt in art. 475 lid 1 Rv uitdrukkelijk van een deurwaarder die gerechtigd is beslag te leggen. Er is

13 Rb. Amsterdam 29 juni 2016 (ABA/ENEL), JBPR 2017/14, r.o. 4.35.
Rb. Oost-Nederland 16 januari 2013, ECLI:NL:RBONE:2013:BZ0415, r.o. 4.53-4.54. Rb. Arnhem 26 maart 2008, ECLI:NL:RBARN:2008:BC8823, r.o. 5.2.
14 Rb. Amsterdam 29 juni 2016 (ABA/ENEL), JBPR 2017/14, r.o. 4.35.
15 Vزر. Rb. Amsterdam 18 september 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:6641, r.o. 4.2-4.3.
16 Kamerstukken I 2007/2008, 31.240, nr. A (Gewijzigd voorstel van wet), p. 2.

17 Kamerstukken II 2007/2008, 31.240, nr. 3, p. 5.
18 Vزر. Rb. Amsterdam 18 september 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:6641, r.o. 4.4.
19 Anders: H.T. Nieuwhof, *Naar een efficiëntere afwikkeling van executoriaal bankbeslag – de informatieplicht van de veroordeelde schuldenaar*, Celsus, 2017, paragraaf 2.5.2, p. 55.
20 Rb. Arnhem 26 maart 2008, ECLI:NL:RBARN:2008:BC8823, r.o. 5.2.

geen aanleiding te vinden dat er reeds (derden)beslag moet zijn gelegd op basis van een verlof of titel. De parlementaire geschiedenis verduidelijkt enkel dat een deurwaarder die beschikt over een beslagverlof het artikel kan toepassen.

Schuldeisers die menen het risico te lopen dat een schuldenaar overgaat tot het aan verhaal onttrekken van vermogensbestanddelen doen er goed aan om eerst (derden)beslag te leggen op basis van een verlof

Het doel van de beslagwetgeving is om een executie zo efficiënt mogelijk te laten verlopen. Bij een dergelijk doel behoort ook dat gewaakt moet worden tegen het maken van onnodige kosten die uiteindelijk op de schuldenaar verhaald kunnen worden. Het strookt ook met dat doel dat de informatieplicht reeds kan worden afgedwongen indien een beslagverlof voorhanden is en voordat een beslag is gelegd. Zodoende is een deurwaarder namens de schuldenaar in staat om te verifiëren of het leggen van een bepaald beslag doel zal treffen. Uit een oogpunt van kostenefficiëntie kan ervoor worden gekozen de schuldenaar eerst in de gelegenheid te stellen om informatie te verstrekken waardoor het onnodig maken van kosten kan worden voorkomen.

Schuldeisers die menen het risico te lopen dat een schuldenaar overgaat tot het aan verhaal onttrekken van vermogensbestanddelen doen er goed aan om eerst (derden) beslag te leggen op basis van een verlof. Indien uit de eerste te leggen beslagen zou volgen dat de beslagen geen doel hebben getroffen of dat de beslagen ontoereikend zijn, kan alsnog het afdwingen van de informatieplicht worden overwogen.

De informatieplicht die voortvloeit uit art. 475g Rv. staat opgenomen in de bepalingen die betrekking hebben op derdenbeslag

De rechtspraak lijkt geen onderscheid te maken tussen de informatieplicht die voortvloeit uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid, het algemene beginsel van procesrecht en de bijzondere regel van procesrecht zoals opgenomen in art. 475g Rv. Hiervoor is echter enkel ten aanzien van de in art. 475g lid 1 Rv opgenomen informatieplicht geconstateerd dat deze in de conservatoire fase kan worden afgedwongen, en dat deze beperkt lijkt tot enkel die gevallen waarin derdenbeslagen zijn toegestaan door een rechterlijk verlof.

Onderzocht moet dan nog worden of los van de informatieplicht die in art. 475g Rv is opgenomen, de informatieplicht die volgt uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid dan wel die volgt uit algemene beginselen van procesrecht eveneens kan worden toegepast in de conservatoire fase. Indien bijvoorbeeld verhaald door een schuldeiser enkel mogelijk is op goederen waarop geen derdenbeslag mogelijk is, is die vraag zeer relevant.

In de parlementaire geschiedenis is enkel in de behandeling bij de invoering van art. 444 Rv de informatieplicht (voortvloeiende uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid en algemene beginselen van procesrecht) aan bod gekomen. De volgende overweging is opgenomen over de mededelingsplicht:

‘(...) voor het nieuwe recht moet worden aangenomen dat deze [plicht] voortvloeit uit zijn verplichting om aan de executorialie titel te voldoen, zoals deze door de rechter die de veroordeling uitspraak, is vastgesteld.’²¹

De Hoge Raad bepaalde vervolgens over deze informatieplicht dat deze geldt indien een schuldeiser een veroordeling tot betaling van een geldsom tegen een schuldenaar heeft verkregen.²² Daarmee heeft de Hoge Raad niet bepaald dat de informatieplicht niet eveneens van toepassing kan zijn in de conservatoire fase. Dat is in die uitspraak in het midden gelaten en hoefde gezien de casus ook niet te worden beslist.

Er kan nog op worden gewezen dat de overwegingen in de parlementaire geschiedenis over de informatieplicht zijn opgenomen in de afdeling die ziet op beslag op roerende zaken, welke afdeling de eerste afdeling betreft die betrekking heeft op executorialie beslagen. In zoverre kunnen overwegingen die zijn opgenomen bij bepalingen die in deze afdeling staan opgenomen ook een breder toepassingsbereik hebben dan enkel ten aanzien van het beslag op roerende zaken. De tekst van de parlementaire geschiedenis biedt daar ook aanleiding toe nu de koppeling tussen de informatieplicht en een betreffende vorm van een beslag niet wordt gemaakt. Er lijkt dan ook ruimte om aan te nemen dat de informatieplicht zoals bedoeld in de parlementaire behandeling van art. 444 Rv een informatieplicht betreft die losstaat van een bepaalde vorm van beslag. Daarmee is nog niet gezegd dat deze informatieplicht, die dus mogelijk verder uitstrekt dan beslag op roerende zaken, ook van toepassing is in de conservatoire fase.

Ook ten aanzien van conservatoir beslag op roerende zaken is een bepaling opgenomen die bepalingen uit de executorialie fase van overeenkomstige toepassing verklaard. Art. 712 Rv bepaalt namelijk dat art. 444 Rv van overeenkomstige toepassing is in de conservatoire fase. Er kan dan ook beargumenteerd worden dat de informatieplicht welke aan bod is gekomen bij de parlementaire behandeling van

21 *Kamerstukken II 1981/1982, 16593, nr. 5, p. 11.*

22 *HR 20 september 1991, NJ 1992/552 (Tripels/Masson).*

art. 444 Rv, en welke weliswaar niet uitdrukkelijk in de wet is opgenomen, ook van toepassing is tijdens de conservatoire fase. Daarbij kan worden beargumenteerd dat die plicht zelfs van toepassing is zonder eerst een beslagverlof te hebben verkregen omdat er geen beperking is opgenomen zoals die wel in art. 475g lid 1 Rv is opgenomen en waaruit volgt dat een schuldeiser eerst een beslagverlof moet hebben verkregen nu een deurwaarder gerechtigd moet zijn beslag te leggen.

Er is geen rechtspraak bekend waarbij in een conservatoire fase geprobeerd is om de informatieplicht af te dwingen ingeval van een (beoogd) beslag op enkel roerende zaken, althans goederen waarop geen derdenbeslag mogelijk is. Er kan dan ook niet met zekerheid worden aangenomen dat art. 444 Rv ook voor toepassing in aanmerking komt in de conservatoire fase. Een schuldeiser die de informatieplicht wenst af te dwingen in de conservatoire fase doet er zekerheidshalve goed aan om een vordering mede te baseren op een (te leggen) derdenbeslag. Daarbij wordt erop gewezen dat schuldeisers in de regel voor een aanzienlijke vordering wel verlof verkrijgen om derdenbeslag onder verschillende bancaire instellingen te leggen indien enig vermoeden bestaat van een bancaire relatie van de schuldenaar met een of meerdere (mede) in Nederland gevestigde banken.

Door de mogelijkheid om de informatieplicht ook af te dwingen in de conservatoire fase, in elk geval voor wat betreft het geval waarbij verlof is verkregen voor het leggen van derdenbeslag, bestaat de mogelijkheid om de uitkomst van een bodemprocedure niet te hoeven afwachten. Een spoedeisend belang ten aanzien van vorderingen in kort geding tot nakoming van de informatieplicht zal dan ook eenvoudig moeten worden aangenomen.

De persoon van de schuldenaar

Ten aanzien van de informatieplicht die voortvloeit uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid en algemene beginselen van procesrecht zal niet snel discussie mogelijk zijn of deze geldt voor zowel rechts- als natuurlijke personen. De parlementaire geschiedenis en de uitspraak van de Hoge Raad leggen geen beperkingen op ten aanzien van de persoon van de schuldenaar. Dat kan anders zijn voor zover het de specifieke informatieplicht betreft die voortvloeit uit art. 475g lid 1 Rv nu die bepaling is ingevoerd bij de behandeling van bepalingen die betrekking hebben op een beslagvrije voet en een beslagvrije voet enkel van toepassing is op natuurlijke personen.

Er zijn verschillende uitspraken waarin vorderingen die gebaseerd zijn op een informatieplicht zijn ingesteld tegen rechtspersonen. Daarbij is niet telkens een strikt onderscheid te onderkennen tussen de grondslag van de informatieplicht. Zo wordt er in meerdere uitspraken verwezen naar zowel de uitspraak van de Hoge Raad als naar art. 475g lid 1 Rv.

In het onderzoek voor dit artikel zijn negen uitspraken gevonden waarbij informatieplichtvorderingen zijn ingesteld tegen (onder meer) rechtspersonen. In vier van die uitspraken zijn de vorderingen afgewezen, maar niet omdat de vordering tegen een rechtspersoon was ingesteld.²³ Vijf uitspraken wijzen informatieplichtvorderingen toe tegen rechtspersonen.²⁴ Verschillende van die uitspraken lijken enkel betrekking te hebben op art. 475 lid 1 Rv en niet tevens op de andere grondslagen van de informatieplicht.²⁵ Verschillende daarvan betreffen uitspraken waarbij de informatieplichtvorderingen tegen rechtspersonen zijn toegewezen. Er kan dan ook worden aangenomen dat zelfs indien de informatieplicht enkel is gebaseerd op art. 475g lid 1 Rv, de vordering ook voor toewijzing in aanmerking komt indien deze is ingesteld tegen een rechtspersoon.

De persoon van de schuldenaar hoeft niet te zijn beperkt tot een die woonachtig of gevestigd is in Nederland. De informatieplicht zal ook hebben te gelden voor buitenlandse personen, mits er bevoegdheid is van een Nederlandse rechter. De enige beperking die aannemelijk is, is dat de schuldeiser een beslagverlof dient te verkrijgen van een Nederlandse voorzieningenrechter, althans een mede in Nederland ten uitvoer te leggen titel moet hebben verkregen. Van dergelijke omstandigheden kan veelal sprake zijn indien de schuldenaar een natuurlijk- of rechtspersoon is die in het buitenland woont of is gevestigd. In de rechtspraak is slechts één uitspraak aangetroffen waarin een informatieplichtvordering is ingesteld tegen buitenlandse vennootschappen.²⁶ De vorderingen zijn in die uitspraak weliswaar niet toegewezen, maar uit de uitspraak volgt niet dat die omstandigheid de afwijzing van de vorderingen tot het gevolg had. Er is geen aanleiding om te vermoeden dat de informatieplicht zich enkel uitstrekt tot in Nederland woonachtige of gevestigde personen.

Nederlands materieel recht

Indien Nederlands materieel recht niet van toepassing is op de rechtsverhouding tussen schuldenaar en schuldeiser, zal de informatieplicht die voortvloeit uit de algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid niet zijn toe te passen.

-
- 23 Vzd. Rb. Overijssel 16 april 2019, ECLI:NL:RBOVE:2019:1634. Rb. Amsterdam 29 juni 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:5691. Rb. Oost-Nederland 16 januari 2013, ECLI:NL:RBONE:2013:BZ0415. Rb. Arnhem 26 maart 2008, ECLI:NL:RBARN:2008:BC8823.
- 24 Rb. Gelderland 10 mei 2017, ECLI:RBGEL:2017:2940. Vzd. Rb. Gelderland 11 februari 2014, ECLI:NL:RBGEL:2014:1795. Vzd. Rb. Gelderland 3 mei 2013, ECLI:NL:RBGEL:2013:CA3370. Rb. Amsterdam 10 april 2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:BZ7002. Rb. Amsterdam 30 mei 2012, ECLI:NL:RBAMS:2012:BW9391.
- 25 Vzd. Rb. Overijssel 16 april 2019, ECLI:NL:RBOVE:2019:1634. Rb. Gelderland 10 mei 2017, ECLI:RBGEL:2017:2940. Rb. Amsterdam 29 juni 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:5691. Rb. Amsterdam 10 april 2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:BZ7002. Rb. Oost-Nederland 16 januari 2013, ECLI:NL:RBONE:2013:BZ0415. Rb. Amsterdam 30 mei 2012, ECLI:NL:RBAMS:2012:BW9391. Rb. Arnhem 26 maart 2008, ECLI:NL:RBARN:2008:BC8823.
- 26 Rb. Amsterdam 29 juni 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:5691.

Een schuldeiser dient in dat geval terug te vallen op de informatieplicht die voortvloeit uit algemene beginselen van procesrecht, althans die voortvloeit uit art. 475g lid 1 Rv. Hiervoor is het toepassingsbereik van de resterende grondslagen van de informatieplicht afdoende toegelicht.

Wat nog interessant is, is de mogelijke toepasselijkheid van de informatieplicht in procedures die niet (mede) gebaseerd zijn op Nederlands procesrecht. In buitenlandse overheids-rechtspraak en in binnen- en buitenlandse arbitrages kan Nederlands materieel recht worden toegepast. In die procedures kan niet teruggevallen worden op de informatieplicht die voortvloeit uit de algemene beginselen van procesrecht of art. 475g lid 1 Rv. De op grond van art. 6:2 BW toepasselijke informatieplicht lijkt in de conservatoire fase weliswaar niet direct van toepassing, maar dat hoeft niet noodzakelijkerwijs een onmogelijkheid te betekenen voor de toepassing ervan. Er zijn immers verschillende uitspraken waarin een vordering tot nakoming van een informatieplicht opgenomen is als nevenvordering in een bodemprocedure.²⁷ Indien een hoofdvordering tot voldoening van een geldsom wordt toegewezen, kan een nevenvordering die ziet op voldoening van de informatieplicht direct worden meegenomen.

Vordering door schuldeiser en de verstrekking van informatie

Bij de informatieplicht die in art. 475g lid 1 Rv is opgenomen is bepaald dat de deurwaarder gerechtigd is om informatie over bronnen van inkomsten te verkrijgen. De vraag die bij deze wetstekst opkomt is of bedoeld is de schuldeiser en/of zijn advocaat uit te sluiten van de kring der gerechtigden van de informatie en of bedoeld is dat de deurwaarder in eigen naam de informatie dient af te dwingen in plaats van de schuldeiser.

Een bepaalde beschermingsgedachte zou ertoe kunnen nopen dat de schuldeiser en zijn advocaat niet gerechtigd zijn tot de informatie maar enkel de deurwaarder. Er lijkt echter geen aanleiding om de schuldeiser en/of zijn advocaat uit te sluiten van de kring der gerechtigden van de informatie. De deurwaarder zal immers in overleg met de schuldeiser en/of advocaat die de deurwaarder instrueert moeten besluiten welk beslag zal worden gelegd. Daartoe zal een deurwaarder niet zelfstandig overgaan. Bovendien kan de informatie buitenlandse goederen betreffen. Bij het leggen van beslagen die zien op buitenlandse goederen staat de Nederlandse deurwaarder in de regel buiten spel²⁸

27 Rb. Amsterdam 29 juni 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:5691. Rb. Amsterdam 10 april 2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:BZ7002. Rb. Oost-Nederland 16 januari 2013, ECLI:NL:RBONE:2013:BZ0415. Rb. Amsterdam 30 mei 2012, ECLI:NL:RBAMS:2012:BW9391. Rb. Arnhem 26 maart 2008, ECLI:NL:RBARN:2008:BC8823.

28 Dit ligt anders voor die beperkte gevallen waarin de schuldeiser gerechtigd is om door middel van een Nederlands verlop beslag te leggen op buitenlandse goederen. Vergelijk bijv. Vrz. Rb. Noord-Nederland 22 mei 2019, ECLI:NL:RBNNE:2019:2267.

en dient er sprake te zijn van informatieoverdracht voor het gebruik daarvan in het buitenland bij conservatoire of executoriale maatregelen.

De rechtspraak bevestigt dat schuldeisers het vorderingsrecht hebben ten aanzien van de informatie. In geen van de onderzochte uitspraken waarin op basis van enkel art. 475g lid 1 Rv een informatieplichtvordering is toegewezen, heeft de deurwaarder de vordering ingesteld.²⁹ De deurwaarder zou daarbij wellicht ook een afdoende belang missen nu die niet zelfstandig iets met enige verstrekte informatie zal ondernemen. Van vijf relevante uitspraken zijn er twee uitspraken waarbij bevolen is dat de informatie (mede) aan de schuldeiser en/of zijn advocaat wordt verstrekt, terwijl er bij drie uitspraken is bevolen de informatie aan de deurwaarder te verstrekken. Een schuldenaar lijkt er geen belang bij te hebben om zich te verzetten tegen verstrekking van de informatie aan de schuldeiser en/of zijn advocaat nu de informatie door tussenkomst van de deurwaarder toch wel bij de die personen zal belanden, temeer omdat zij niet uitdrukkelijk van de kring der gerechtigden lijken te zijn uitgesloten. Zekerheidshalve doet een schuldeiser er goed aan om de informatieplichtvordering – indien deze enkel is gebaseerd op art. 475g lid 1 Rv – zo te formuleren dat de informatie in elk geval mede aan de deurwaarder wordt verstrekt om niet het risico op afwijzing te lopen.

Er is ook precedent waarbij de informatieplichtvordering is gebaseerd op meerdere grondslagen, waaronder art. 475g lid 1 Rv en de informatie aan de deurwaarder moest worden verstrekt.³⁰ Voor de algemene informatieplicht bestaat echter geen koppeling met de positie van de deurwaarder en zou een verstrekking van informatie direct aan de schuldeiser kunnen plaatsvinden.

Conclusies

De informatieplicht biedt schuldeisers het recht om informatie verstrekt te krijgen over bronnen van inkomsten, de vermogenspositie en voor verhaal vatbare goederen van de schuldenaar. Die informatieplicht gaat evenwel niet zover dat volledig rekening en verantwoording moet worden afgelegd over de financiële handel en wandel van de schuldenaar aan de schuldeiser.

Dit artikel schept een overzicht van het verschil in de verschillende grondslagen van de informatieplicht, die kan voortkomen uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid, algemene beginselen van procesrecht en art. 475g lid 1 Rv. Het verschil in grondslag van de informatieplicht is vooral van belang indien reeds in de conservatoire fase de informatieplicht wordt afgedwongen.

29 Vrz. Rb. Rotterdam 18 september 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:8806.

Vrz. Rb. Amsterdam 18 september 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:6641.

Rb. Gelderland 10 mei 2017, ECLI:NL:RBGEL:2017:2940. Rb. Amsterdam 10 april 2013, ECLI:NL:RBAMS:2013:BZ7002. Rb. Amsterdam 30 mei 2012, ECLI:NL:RBAMS:2012:BW9391.

30 Vrz. Rb. Overijssel 16 april 2019, ECLI:NL:RBOVE:2019:1634.

Ongeacht de grondslag lijkt het toepassingsbereik van de informatieplicht zich uit te strekken tot binnen- en buitenlandse bronnen van inkomsten, vermogensposities en voor verhaal vatbare goederen, waaronder in elk geval ook bancaire relaties en vorderingen die de schuldenaren hebben op hun schuldenaren. Hoewel andersluidende rechtspraak is te vinden, lijkt de invulling van de informatieplicht niet zozeer onderhevig aan beginselen van redelijkheid en billijkheid, ook niet in die gevallen waarin de plicht zelf voortkomt uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid.

De informatieplicht kan in bepaalde omstandigheden ook in de conservatoire fase worden afgedwongen. Voor de toepassing van de informatieplicht die voortvloeit uit art. 475g lid 1 Rv is het door de bepaling, art. 720 Rv, die de overeenkomstige toepassing reguleert bij derdenbeslag evident dat de plicht in de conservatoire fase kan worden afgedwongen. Het enkele in handen hebben van een verlot dient daarbij afdoende te zijn. Ook voor de informatieplicht die voortvloeit uit algemene beginselen van procesrecht kan beargumenteerd worden dat deze toegepast moet kunnen worden in de conservatoire fase, zodat ook bij niet-derdenbeslagen de plicht alsdan kan worden afgedwongen. Zelfs de informatieplicht die voortvloeit uit algemene beginselen van redelijkheid en billijkheid kan worden ingesteld voordat een voor tenuitvoerlegging vatbare titel is verkregen nu deze vordering als nevenvordering naast een hoofdvor-

dering tot veroordeling van de betaling van een geldsom wordt geaccepteerd.

Informatieplichtvorderingen kunnen tegen zowel natuurlijke als rechtspersonen worden ingesteld en direct door de schuldeiser, waarbij het is aan te raden de informatieverstrekking te verlangen van de schuldeiser in combinatie met de deurwaarder.

De voornoemde uitgangspunten kunnen er bijvoorbeeld toe leiden dat een buitenlandse schuldeiser die in het buitenland een procedure voor de overheidsrechter of een arbitrage gaat voeren, voorafgaand aan de aanvang daarvan reeds een informatieplichtvordering instelt ten overstaan van een Nederlandse voorzieningenrechter met het oog op de verkrijging van informatie over binnen- en buitenlandse bronnen van inkomsten, vermogensposities en voor verhaal vatbare goederen van de schuldenaar. De schuldeiser die dat overweegt doet er goed aan eerst in elk geval een beslagverlot in handen te hebben. In een steeds meer grensoverschrijdende samenleving is het ook gerechtvaardigd dat schuldeisers niet worden beperkt in het onderzoeken van verhaalsmogelijkheden op de enkele grond dat een vermogensbestandsdeel niet in Nederland voorhanden is.

Over de auteur

Mr. S.N.J. (Stan) Putter

Advocaat bij Conway Advocaten & Attorneys-at-law te Rotterdam.